

Provincie Utrecht – Positionering Trambedrijf

Fiscale verdieping

9 juni 2022

Provincie Utrecht
T.a.v. mevrouw H. de Jonge en de heer A. Ramsoedh
Per mail

Nijmegen, 9 juni 2022

Fiscale verdieping positionering Trambedrijf

Geachte mevrouw De Jonge,
Geachte heer Ramsoedh,

Binnen de provincie Utrecht is de concessieverlening, ontwikkeling, aanleg, beheer en onderhoud van het trammaterieel en –infrastructuur primair belegd bij het ‘Trambedrijf’. Het Trambedrijf is geen zelfstandige eenheid of juridische entiteit maar een verzameling van (delen van) teams binnen de provincie. De provincie Utrecht overweegt om het trambedrijf apart onder te brengen. Het eventueel extern organiseren roept diverse vragen op, waaronder: op welke wijze zou dit moeten worden vormgegeven? Wat zijn de juridische en/of fiscale gevolgen? Etc.

Gevraagde ondersteuning

Inmiddels hebben jullie – met behulp van externe advisering – diverse mogelijkheden voor het extern onderbrengen van het Trambedrijf onderzocht. De huidige fiscale beoordeling heeft zich beperkt tot hoofdlijnen. Jullie hebben ons gevraagd hier een verdieping op aan te brengen ten aanzien van de btw, overdrachtsbelasting en vennootschapsbelasting. Deze verdieping biedt jullie de mogelijkheid de fiscale impact van het eventueel extern organiseren van het Trambedrijf voldoende mee te kunnen laten wegen in jullie besluitvorming.

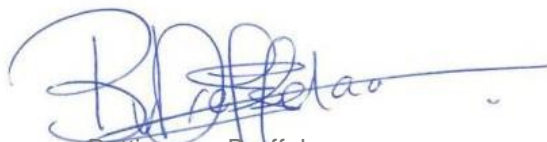
Bijgaand ontvangen jullie onze verdiepende fiscale analyse voor drie opties (A, B en C) en een inschatting van de bijbehorende financiële impact. Wij merken op dat onze fiscale analyse is gebaseerd op onze interpretatie van de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie. Mochten jullie over het bijgaande vragen hebben, neem dan gerust contact met ons op. Uiteraard lichten wij een en ander graag nader toe.

Met vriendelijke groet,

Mazars N.V.

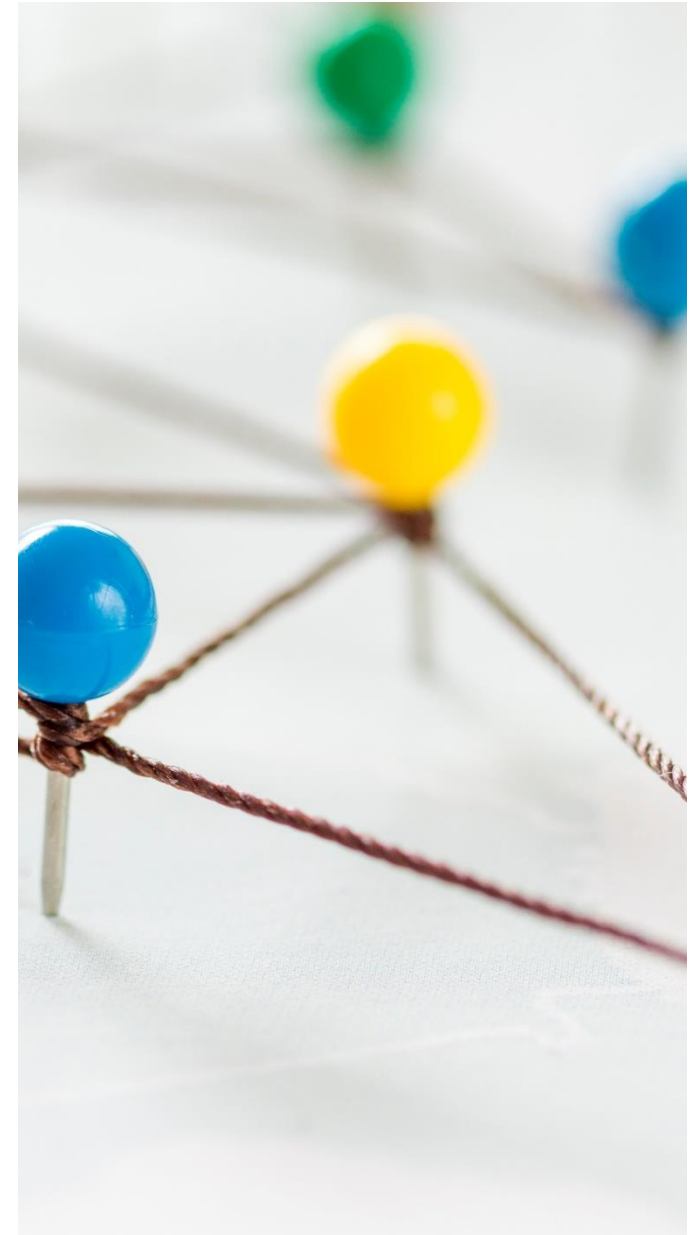
Sander van Kreijl
Director VAT Advice

Bettine van Droffelaar
Senior Manager Tax

Inhoud

1. Managementsamenvatting en conclusie
2. Feiten en uitgangspunten
3. Optie A – geen externe organisatie; de huidige situatie blijft intact
4. Optie B – volledige externe organisatie in BV
5. Optie C – externe organisatie in BV, zonder overdracht eigendom

01

Managementsamenvatting

*Wegen de fiscale consequenties op
tegen de beoogde voordelen?*

Managementsamenvatting

	Optie A - Geen externe organisatie	Optie B - Volledige externe provinciale beheersorganisatie in B.V.'s	Optie C - Externe organisatie in BV, zonder overdracht eigendommen
Wordt de doelstelling behaald?	<ul style="list-style-type: none"> Geen scheiding van dagelijks bestuur Trambedrijf en politiek (governance doelstelling wordt niet behaald). Minder flexibiliteit bij uitbreidingen van het Trambedrijf in de toekomst. De balans van de provincie blijft een sterke tramsignatuur houden. De solvabiliteitsratio van de provincie verbetert niet of niet significant. 	<ul style="list-style-type: none"> (Volledige) scheiding van dagelijks bestuur Trambedrijf en politiek wordt hierdoor bereikt (governance doelstelling wordt behaald). De balanspositie van de provincie wordt 'geschoond' van tramsignatuur en vertaald zich in de actiefpost 'Deelneming'. De solvabiliteitsratio van de provincie wordt naar verwachting versterkt. Als gekozen wordt voor optie B als 'eindresultaat' kan overwogen worden in stappen naar deze structuur (tijdelijk ontstaat dan situatie optie C, tot aan daadwerkelijke overdracht). Let op! Deze route dient zeer nauwkeurig te worden vormgegeven. Bij een onzorgvuldige vormgeving kan dit leiden tot een vergelijkbare fiscale impact als hieronder weergegeven (minimaal 100M EUR). 	<ul style="list-style-type: none"> Geen (volledige) scheiding van dagelijks bestuur Trambedrijf en politiek (governance doelstelling wordt niet gehaald). Goede samenwerking tussen de provincie en de B.V.'s is vereist. De balans van de provincie blijft een sterke tramsignatuur houden. Solvabiliteitsratio verbetert niet (of niet significant). Let op! Deze variant is ingewikkelder in te richten waardoor het fiscaal ook complexer wordt. De organisatie moet in staat zijn om deze vormgeving vanuit fiscaal perspectief nauwkeurig te monitoren. Bij een onzorgvuldige vormgeving kan dit leiden tot een vergelijkbare fiscale impact als onder B weergegeven (minimaal 100M EUR).
Fiscale impact	<ul style="list-style-type: none"> Geen verschuldigde overdrachtsbelasting en btw en geen wijzigingen ten aanzien van heffing van vennootschapsbelasting. Zekerheid over btw vanuit bestaande afspraken met de Belastingdienst. Geen nadere afstemming met de Belastingdienst vereist. 	<ul style="list-style-type: none"> Vooraf afstemming met de Belastingdienst is vereist wegens het Horizontaal Toezicht-convenant (onderdeel hierbij: taxatie activa). De overdracht van eigendommen (activa) leidt tot een terugbetalingsverplichting aan het BTW-compensatiefonds (geschat belang ca. 100M EUR). Deze terugbetaling (circa 100M EUR) heeft betrekking op verkregen BTW-compensatie op recente investeringen. Indien de overdracht uitgesteld wordt tot ca. 2029, leidt dit niet tot terugbetaling (tenzij tussentijds BTW-compensatie is gevraagd ten aanzien van nieuwe investeringen). Door de overdracht van eigendommen is in de basis overdrachtsbelasting verschuldigd (schatting 50M-100M EUR). Tenzij een beroep op een vrijstelling wordt gehonoreerd of wanneer de overdracht tegen een 'lage' prijs plaatsvindt met aanvullende voorwaarden (verkoopregulerend beding). In dit laatste geval geldt naar verwachting geen taxatie van activa en een afname van de solvabiliteitsratio bij de provincie. De jaarlijkse vennootschapsbelasting bij de provincie verandert mogelijk. Dit is afhankelijk van de activiteiten en activa die achterblijven. Wij schatten voor nu in dat dit beperkt zal zijn. De B.V.'s zijn (gedeeltelijk) vennootschapsbelastingplichtig. De hoogte van de te betalen vennootschapsbelasting is onder andere afhankelijk van de wijze van financiering (o.a. subsidies en financiering (toekomstige) investeringen). Wanneer een volledige exploitatiesubsidie wordt verstrekt schatten wij voor nu in dat de te betalen vennootschapsbelasting EUR 3 mio per jaar bedraagt (grobe inschatting), dit bedrag is lager wanneer onder andere de financiering anders wordt ingericht. Er is sprake van een uitbreiding van administratieve werkzaamheden voor de B.V.'s (waaronder ook jaarlijkse aangiften vennootschapsbelasting en mogelijk iedere maand of per kwartaal aangiften btw). <p>Overige aandachtspunten</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoe wordt de koopsom van de activa en de toekomstige uitgaven gefinancierd? Hoe ga je om met negatieve exploitatieresultaten van de B.V.'s in de toekomst? Wie vult deze tekorten aan en op welke wijze (lening, kapitaal, subsidie)? 	<ul style="list-style-type: none"> De exacte fiscale impact is afhankelijk van de invulling van de samenwerking tussen provincie en de B.V.'s. Met name speelt hier een rol of in economische zin de eigendommen worden overgedragen. Wanneer het economisch eigendom niet wordt overgedragen geldt in beginsel geen risico op herziening van btw die bij het BTW-compensatiefonds is gedeclareerd (gelijk aan optie A). Doordat geen sprake is van (economische) verkrijgingen door de B.V.'s, is geen sprake van heffing van overdrachtsbelasting (gelijk aan optie A). Voor toekomstige verkrijgingen van onroerend goed door de provincie, zal een beroep op een vrijstelling gedaan kunnen worden zodat geen overdrachtsbelasting verschuldigd is (gelijk aan optie A). Risico op nieuwe ondernemingstoets bij de provincie voor achterblijvende activiteiten. Dit kan leiden tot jaarlijkse afdracht vennootschapsbelasting. Vooraf afstemming met de Belastingdienst is vereist wegens Horizontaal Toezicht-convenant. Er is sprake van een uitbreiding van administratieve werkzaamheden voor de B.V.'s (gelijk aan optie B). Indien optie C een tijdelijke variant betreft en uiteindelijk wordt toegewerkt naar optie B, dan geldt ten tijde van de (economische) overdracht van eigendommen dat de fiscale impact vergelijkbaar is aan optie B. Waarbij voor de btw geldt dat de terug te betalen btw per jaar afneemt.

Conclusie

Onze conclusie in een notendop vanuit fiscaal optiek:

Het onderbrengen van het Trambedrijf in een provinciale beheersorganisatie (B.V.-structuur) brengt extra fiscale- en administratieve consequenties met zich. De afweging zal moeten worden gemaakt of het oprichten van de provinciale beheersorganisatie, rekening houdend met eventuele toekomstige uitbreidingen van het Trambedrijf, opweegt tegen de beoogde (niet fiscale) voordelen. Een verzelfstandiging van het Trambedrijf, in welke vorm dan ook, moet vooraf worden afgestemd met de Belastingdienst en de interne fiscalist van de provincie.

02

Uitwerking

Feiten en omstandigheden

Uitwerking feiten en omstandigheden (I)

Bij ons bekende relevante feiten en omstandigheden

Toelichting

- ❖ Binnen de provincie Utrecht is de concessieverlening, ontwikkeling, aanleg, beheer en onderhoud van het trammaterieel en infrastructuur primair belegd bij het Trambedrijf. Het vervoer/de exploitatie is belegd bij een aparte vervoerder. Samen met de Gedeputeerde Staten, vervoerder en onderaannemers geeft het Trambedrijf dagelijks invulling aan de ontwikkeling, beheer en exploitatie van het tramsysteem. Het Trambedrijf is op dit moment geen zelfstandige eenheid of juridische entiteit maar een verzameling van (delen van) teams binnen de provincie.

Naar de toekomst toe kampt de provincie Utrecht met verschillende opgaven en ambities op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit. Om haar ambities te realiseren heeft de provincie Utrecht een aantal eigendoms- en governancestructuren voor het Trambedrijf verkend. De scope van het onderzoek betreft het Trambedrijf en de keten aan OV-activiteiten tussen de verschillende teams binnen de provincie (TPM, TBO en EOv). Binnen de OV-vervoersketen worden de volgende kerntaken onderscheiden:

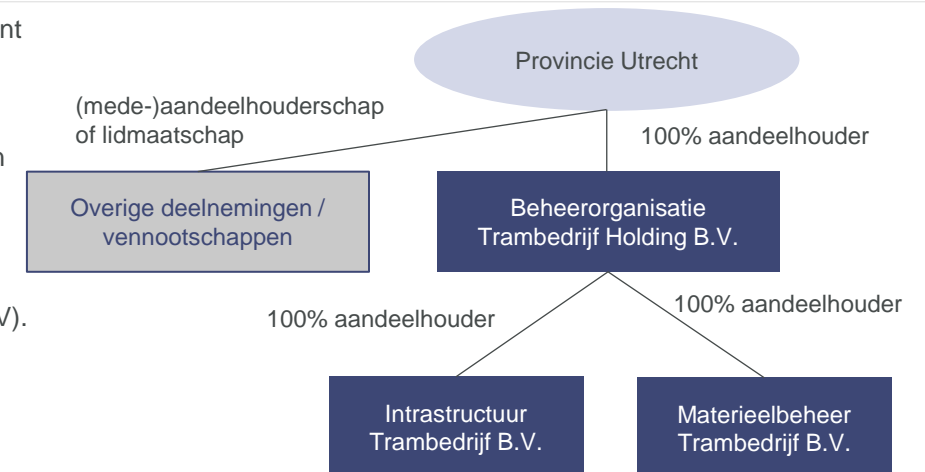
- ❖
 1. **Concessieverlening:** Verlenen, sturen en monitoren van het recht om het openbaar vervoernetwerk te exploiteren en/of de traminfrastructuur te beheren;
 2. **Ontwikkeling:** Opstellen van beleid t.a.v. de ontwikkeling van het openbaar vervoernetwerk en de infrastructuur in relatie tot de ruimtelijke ontwikkeling;
 3. **Vervoer:** Plannen en uitvoeren (exploiteren) van het openbaar vervoersysteem;
 4. **Infrastructuurbeheer:** Aanleggen, beheren en onderhouden van fysieke infrastructuur, gebouwen en digitale infrastructuur;
 5. **Toezicht:** Controleren van naleving van wet- en regelgeving.

Met de verzelfstandiging worden kortgezegd de volgende doelstellingen beoogt:

- ❖
 1. Governance-doelstelling: primair wordt een krachtig en stabiele organisatie beoogt door middel van de inrichting van de gewenste eigendoms- en governancestructuur. Waarbij tevens afstand wordt gecreëerd tussen de provincie en het Trambedrijf, waarbij de provincie zich meer kan focussen als rol van regisseur en toezichthouder.
 2. Solvabiliteitsdoelstelling: er vindt een financiële scheiding plaats waardoor de solvabiliteitsratio van de provincie gunstig wordt beïnvloed, dit wordt gezien als een bijkomend voordeel.

Inmiddels is er een voorkeursvariant uitgewerkt (een provinciale beheerorganisatie middels een BV-structuur). Bij deze variant blijft de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud van infrastructuur en materieel binnen het publieke domein, maar wordt hiervoor een afzonderlijke juridische structuur (provinciale beheersorganisatie) ingericht waarvan de provincie Utrecht volledig eigenaar is. Vanuit juridisch perspectief is jullie voor de vormgeving van de provinciale beheersorganisatie een inrichting geadviseerd uitgaande van een scheiding van (het eigendom en beheer van) de infrastructuur en (het eigendom en beheer van) het materieel, te verdelen over meerdere (privaatrechtelijke) rechtspersonen. Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:

- ❖ Bij de schematische weergave geldt de volgende toelichting:
 - Infrastructuurbeheer met betrekking tot de rails wordt ondergebracht in Infrastructuur Trambedrijf BV (Infrastructuur BV);
 - Materieelbeheer met betrekking tot de trams wordt ondergebracht in Materieelbeheer Trambedrijf BV (Materieelbeheer BV). Deze BV sluit overeenkomsten met de vervoerder(s) ten aanzien van het gebruik van de trams;
 - Beide BV's worden aangestuurd (en de aandelen worden gehouden) door Beheersorganisatie Trambedrijf Holding BV (Holding BV); en
 - Holding BV valt volledig onder aansturing en eigendom van de provincie.

Uitwerking feiten en omstandigheden (II)

Bij ons bekende relevante feiten en omstandigheden

Toelichting

- ❖ Het huidige Trambedrijf voert de volgende taken uit: concessieverlening, ontwikkeling, infrastructuurbeheer, beheer en onderhoud van het rollend materieel (als onderdeel van kerntaak Vervoer). Bij de vormgeving naar een provinciale beheersorganisatie zal de taak infrastructuurbeheer, beheer en onderhoud, en de daarbij behorende exploitatie en activa, worden overgedragen. De kerntaken concessieverlening en ontwikkeling, en de daarbij behorende exploitatie en activa, zullen zonder meer achterblijven bij de provincie. Deze kerntaken richten zich voornamelijk op beleid, zijn meer strategisch van aard en typisch publiek waardoor deze zullen achterblijven bij de provincie.

Zoals hierboven genoemd wordt de taak infrastructuurbeheer, en de daarbij behorende exploitatie en activa, overgedragen. Er is aangegeven dat op basis van het huidige voorstel de activa die op dit moment in beheer is bij TBO wordt overgedragen naar de beheersorganisatie. Het gaat hierbij om de volgende activa:

- Trams
- Rails
- Tramremise
- Haltes en gebouwen
- Bushaltes en gecombineerde tram-busbanen
- ❖ - Busstallingen in Utrecht en Nieuwegein
- DRIS (dynamische reisinformatiesysteem, Verkeersleiding post- en systemen (en overige telematica)
- Personeels- en parkeervoorzieningen
- Opstalrechten (mogelijk).
- Beheer en onderhoud van bus-gerelateerde objecten (mogelijk).

Jullie hebben aangegeven dat bovenstaande is gebaseerd op het huidige voorstel, maar nog geen definitieve uitwerking betreft.

- ❖ Aan de hand van (het in kaart brengen van) de over te dragen taken/ activiteiten en daarbij behorende bestanddelen wordt nader bepaald of de betreffende werknemers in dienst treden bij Infrastructuur BV respectievelijk Materieelbeheer BV op grond van de overgang van onderneming regeling of dat de positie van de werknemers op andere wijze nader kan worden gefaciliteerd, door bijvoorbeeld detachering. Dit wordt nog nader bepaald.

Uitwerking feiten en omstandigheden (III)

Bij ons bekende relevante feiten en omstandigheden

Toelichting

Wij begrijpen dat afgelopen jaren de volgende grootste investeringen zijn gedaan:

	Uithoflijn	€	488.534.000
	Vernieuwde regionale tramlijn	€	186.100.000
	Nieuwe Tramremise	€	62.000.000
	Busremise	€	43.300.000
❖	Vlootoptimalisatie	€	17.257.000
	Overwegbeveiliging	€	12.041.000
	DRIS Haltes	€	9.502.000
	TOTAAL	€	818.734.000

NB. de balanswaarde, op grond van de jaarstukken 2020, inclusief SUNIJlijn ('oudere' investeringen) (b)lijkt beduidend lager (€ 380 mio) te zijn. Vermoedelijk komt dit verschil voort uit afschrijvingen en/of aftrek van subsidies/MIRT/BDU gelden.

Geraadpleegde documentatie/ telefonische toelichtingen:

- 22.02.28_Trambedrijf – Uitwerking voorkeursvarianten – Samenvatting v3.docx
- 2022.03.30 – PU Contracten Trambedrijf.pdf
- 2022.04.05 – Provincie Utrecht – uitwerking voorkeursvariant Trambedrijf.pdf
- 2022.05.05 – E-mail Henrike de Jonge (provincie Utrecht), onderwerp 'Project trambedrijf' met antwoorden op gevraagde informatie (e-mail Mazars 28.04.2022) inclusief bijlagen 'staat van activa tbv trambedrijf' en 'exploitatie trambedrijf 2019-2021'
- ❖ • 2022.05.05 – E-mail Henrike de Jonge (provincie Utrecht), onderwerp 'Rekenexercitie' en bijlage 'exercitie effecten op balans van wel of niet zelfstandig trambedrijf'
- 2022.05.05 – E-mail Henrike de Jonge (provincie Utrecht), onderwerp 'Trambedrijf - fiscale verdieping - uitvraag feiten en omstandigheden' met bijlage opmerkingen over feiten en uitgangspunten
- Telefonisch overleg d.d. 11 mei 2022; mevrouw de Jonge (PU), de heer Dijkstra (PU), de heer Vermeeren (PU), de heer Van Kreijl (Mazars) en mevrouw Van Droffelaar (Mazars)
- Telefonisch overleg d.d. 12 mei 2022; de heer Strijk (PU), mevrouw de Jonge (PU), de heer Dijkstra (PU), de heer Vermeeren (PU) en de heer Van Kreijl (Mazars)
- Telefonisch overleg d.d. 24 mei 2022; mevrouw de Jonge (PU), de heer Ramsodh (PU), mevrouw Van Droffelaar (Mazars) en mevrouw Logger (Mazars)

Uitwerking feiten en omstandigheden (IV)

Bij ons bekende relevante feiten en omstandigheden

	Toelichting – relevante afspraken Belastingdienst
HT	Provincie Utrecht heeft een Horizontaal Toezicht-convenant (HT) met de Belastingdienst gesloten. Dit convenant wordt gezien als een samenwerking die gebaseerd is op transparantie, begrip en wederzijds vertrouwen. De provincie zal de Belastingdienst dan ook in het geval van verzelfstandigingsvraagstukken vooraf moeten informeren. Daarnaast is afstemming over de fiscale gevolgen hierdoor (voor implementatie) een vereiste.
BTW	De provincie heeft in het verleden een reeks fijnmazige afspraken met de Belastingdienst gemaakt over elke activiteit die met het Trambedrijf verband houdt. Deze afspraken bouwen voort op hetgeen daarvoor reeds voor Bestuur Regio Utrecht is vastgelegd. De Belastingdienst heeft de toepassing van die afspraken bevestigd als onverkort geldend voor de provincie. De afspraken bestaan er in het kort uit dat de provincie als btw-ondernemer optreedt voor kosten en investeringen in het rollend materieel (trams, onderdelen, bijbehorende machines), nu de activa met btw verhuurd worden aan de concessiehouder. Daarnaast wordt de spoorinfrastructuur (rails, perrons, perronvoorzieningen en remise) om-niet aan de concessiehouder ter beschikking gesteld op grond van spoorwetgeving. Afsproken is dat de btw op kosten en investeringen bij het BTW-compensatiefonds kan worden gedeclareerd. Ook btw op kosten die in het kader van de concessieverlening zelf worden gemaakt, kan de provincie bij het BTW-compensatiefonds declareren.
OVR	Voor de overdrachtsbelasting geldt dat de provincie een algemene vrijstelling geniet als publiekrechtelijk lichaam. Wanneer de provincie zodoende de eigendom dan wel een beperkt zakelijk recht op een onroerende zaak verkrijgt, zal zulks in beginsel niet tot heffing van overdrachtsbelasting leiden op grond van een specifieke overheidsvrijstelling.
Vpb	De provincie is (vanaf 2016) belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting 'voor zover zij een onderneming drijft'. De provincie drijft een onderneming indien sprake is van (i) een duurzame organisatie van arbeid en kapitaal (ii) waarmee wordt deelgenomen aan het economische verkeer en (iii) met het oogmerk winst te behalen. Deze toets vindt per (geclusterde) activiteit plaats en betreft een continue toets. In totaal heeft de provincie ongeveer 50 activiteiten geïdentificeerd en beoordeelt deze jaarlijks op de hierboven genoemde ondernemingstoets. De uitkomst van de toets is voor het jaar 2016 voor alle activiteiten besproken met de Belastingdienst. Waaronder ook de activiteiten van het 'Trambedrijf'. Voor de toets voor de vennootschapsbelasting waren de activiteiten van het Trambedrijf verdeeld over een tweetal activiteiten te weten; 1. 'aanbesteding openbaar vervoer' en 2. 'beheer en onderhoud remise, beheer en onderhoud materieel'. Voor met name activiteit 2. geldt dat deze activiteit als één grote activiteit beoordeeld is waarbij het winststreven beoordeeld wordt over het totaal van de onderliggende activiteiten. Dit betekent dat alle baten (waaronder bijvoorbeeld huurinkomsten, reclame inkomsten etc.) en lasten (aanleg, onderhoud etc.) met elkaar verrekend kunnen worden. Voor de vennootschapsbelasting is dit gunstig. Als uitgangspunten van de eerdere afspraken veranderen kan dit tot gevolg hebben dat het eerder behaalde resultaat teniet gaat en dit dus gevolgen kan hebben voor achterblijvende activiteiten.

Toelichting

Jullie hebben ons gevraagd een verdieping aan te brengen in de fiscale gevolgen van het eventueel extern onderbrengen van het Trambedrijf in een provinciale beheersorganisatie (B.V.-structuur). Hiervoor wensen jullie een analyse te ontvangen van de fiscale aandachtspunten en een inschatting van de eventuele financiële impact daarvan. Een goede analyse van de fiscale gevolgen/aandachtspunten is immers een must, dit mede gezien de (fiscale) complexiteit, de financiële omvang (circa € 820 mio) van de investeringen in het Trambedrijf van afgelopen jaren door de Provincie en de samenwerking tussen de Belastingdienst en de provincie.

Wij begrijpen dat jullie voorkeur uitgaat naar een handzaam document, waaruit de verschillende opties met elkaar kunnen worden afgewogen*. Wij hebben daarom gekeken naar:

1. Fiscale analyse (fiscaal technisch) deel, waarbij wordt ingegaan op:

- Btw
- Overdrachtsbelasting
- Vennootschapsbelasting

In bovenstaande onderdelen zullen eveneens administratieve en bijkomstige gevolgen meegenomen worden (denk aan afstemming Belastingdienst, inrichten fiscale administratie, opstellen taxaties, etc.)

2. Cijfermatige uitwerking van de feitenanalyse.

Met behulp hiervan, kunnen jullie afwegen of de extra fiscale- en administratieve consequenties opwegen tegen de beoogde (niet fiscale) voordelen.

*Opties:

Jullie hebben ons gevraagd om de volgende scenario's nader toe te lichten:

Optie A: Voortzetting van het Trambedrijf in de huidige structuur (met optimalisatie op het gebied van governance en sturingsinstrumenten).

Optie B: De kerntaak Infrastructuur en de taken beheer en onderhoud van het rollend materieel (onderdeel kerntaak Vervoer) worden overgedragen aan een provinciale beheersorganisatie (meerdere B.V.'s). Ook de bijbehorende activa en passiva worden overgedragen. De kerntaken Concessieverlening en Ontwikkeling worden niet overgedragen.

Mochten wij nog alternatieve varianten constateren, dan zullen wij deze eveneens benoemen. In de verdere uitwerking komt in dat kader ook Optie C aanbod:

Optie C: De kerntaak Infrastructuur wordt overgedragen aan een provinciale beheersorganisatie (één of meerdere B.V.'s). De bijbehorende activa en passiva aangaande infrastructuur worden niet overgedragen. De kerntaken Concessieverlening en Ontwikkeling worden niet overgedragen.

Uitwerking

**Optie A – geen externe organisatie
de huidige situatie blijft intact**

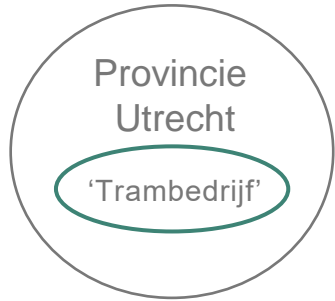
Uitwerking

Optie A

Geen externe organisatie de huidige situatie blijft intact

Algemeen

Samenvatting

Toelichting

Algemeen

Bij optie A wordt het Trambedrijf niet verzelfstandigd. De huidige juridische situatie blijft in tact en met de provincie wordt bekeken hoe de huidige situatie kan worden geoptimaliseerd. In de uitwerking hierna geven wij de fiscale gevolgen van deze optie weer. Hierdoor kan een betere vergelijking gemaakt worden met de andere opties.

Uitwerking

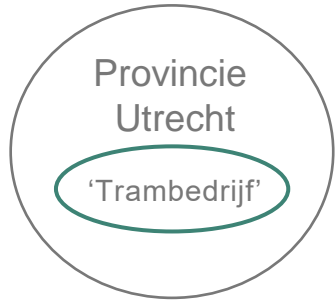
Optie A

Geen externe organisatie, de huidige situatie blijft intact

Btw

Samenvatting

Toelichting

Zekerheid over btw vanuit afspraken met Belastingdienst

Btw vormt geheel geen last, nu en in de toekomst

Belastingplicht provincie

- De provincie is in de huidige situatie btw-ondernemer voor het rollend materieel (trams, onderdelen, bijbehorende machines). Zij verhuurt deze activa namelijk aan de concessiehouder.
- Daarnaast verhuurt de provincie als btw-ondernemer gebouwen op het remisterrein aan derden, waarbij is geopteerd voor btw-belaste verhuur.
- Als btw-ondernemer kan de provincie de door haar betaalde btw in het kader van de verhuuractiviteiten (zie hierboven) terugvragen, aangezien deze prestaties btw-belast zijn.
- De spoorinfrastructuur (rails, perrons, perronvoorzieningen en remise) wordt om-niet aan de concessiehouder ter beschikking gesteld op grond van spoorwetgeving. Op basis van met de Belastingdienst gemaakte afspraken, kan zij in de huidige situatie de btw op kosten en investeringen in beginsel bij het BTW-compensatiefonds declareren.
- Btw op kosten die in het kader van de concessieverlening zelf worden gemaakt, kan de provincie eveneens bij het BTW-compensatiefonds declareren.

Nadere toelichting

- Als de inhoudelijke inrichting ongewijzigd blijft, zal de btw-positie van de provincie Utrecht hetzelfde blijven. Er treedt geen herziening op van eerder in aftrek gebrachte of gecompenseerde btw.
- Onder deze omstandigheden geldt dat de btw geheel geen last vormt; niet voor reeds gedane investeringen maar ook niet voor investeringen in de toekomst.
- Vanwege de gemaakte afspraken met de Belastingdienst in het verleden, bestaat zekerheid over de btw-gevolgen van Trambedrijf gerelateerde kosten en investeringen.

Uitwerking

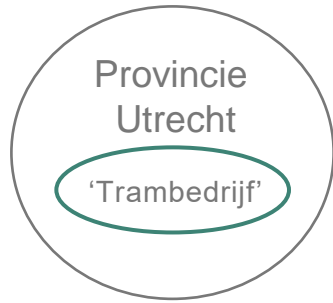
Optie A

Geen externe organisatie, de huidige situatie blijft intact

Overdrachtsbelasting

Samenvatting

Toelichting

Geen verschuldigheid
overdrachtsbelasting

Belastingplicht provincie

Door de huidige situatie in stand te laten, is er geen sprake van een overdracht van onroerende zaken ('verkrijging'). Er is derhalve geen overdrachtsbelasting verschuldigd bij optie A bij een herpositionering van het Trambedrijf.

Voor toekomstige investeringen geldt dat de provincie bij verkrijging van onroerende zaken een beroep op een vrijstelling kan doen (art. 15.1.c WBR). Daarmee zal de provincie in beginsel geen overdrachtsbelasting verschuldigd zijn.

Uitwerking

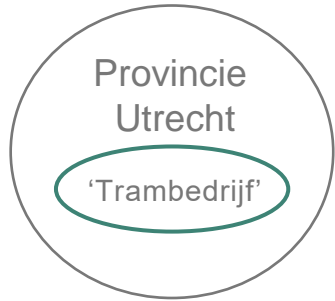
Optie A

Geen externe organisatie, de huidige situatie blijft intact

Vennootschapsbelasting

Samenvatting

Toelichting

Geen afdracht vennootschapsbelasting (bij gelijkblijvende omstandigheden)

Belastingplicht provincie

- De provincie is op basis van haar laatste analyse (2016) niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting voor haar activiteiten van het Trambedrijf. Er is nog geen analyse uitgevoerd voor het jaar 2021 voor de activiteiten van het Trambedrijf. Of één van de activiteiten van het Trambedrijf op dit moment vennootschapsbelastingplichtig is, is op dit moment niet bekend en zal nader moeten worden geanalyseerd.
- Als de inhoudelijke inrichting ongewijzigd blijft, zal de vennootschapsbelasting-positie van de provincie Utrecht hetzelfde blijven.

Nadere toelichting

Met de invoering van de vennootschapsbelastingplicht in 2016 is uitvoerig contact geweest met de Belastingdienst. De provincie heeft destijds de Belastingdienst van al haar ruim 50 activiteiten geïnformeerd over de toetsingswijze. Hieruit volgt voor het Trambedrijf het volgende:

1. Activiteit 1 van het Trambedrijf: 'aanbesteding openbaar vervoer' – geen winsttoogmerk (geen overschotten)
2. Activiteit 2 van het Trambedrijf: 'beheer en onderhoud remise, beheer en onderhoud materieel' – geen winsttoogmerk (geen overschotten).

Voor beide activiteiten geldt dat deze activiteiten, ieder afzonderlijk, als één grote activiteit beoordeeld is waarbij het winststreven beoordeeld wordt over het totaal van de onderliggende activiteiten. Dit betekent dat alle baten (waaronder bijvoorbeeld huurinkomsten van trams en remise, reclame inkomsten (op dit moment onbekend) etc.) en lasten (aanleg, onderhoud etc.) met elkaar verrekend kunnen worden. Voor de vennootschapsbelasting is dit gunstig.

Voor de jaren 2019 en verder dient voor alle activiteiten van de provincie, waaronder die van het Trambedrijf, nog een analyse te worden uitgevoerd. De jaren 2016, 2017 en 2018 zijn voor de provincie als geheel reeds besproken met de Belastingdienst. Als de inhoudelijke inrichting van het Trambedrijf ten opzichte van 2016 ongewijzigd is gebleven, zien wij geen reden dat afgeweken moet worden van de voorgelegde aanpak van de toetsingswijze. Met andere woorden dat het Trambedrijf uit een tweetal (geclusterde) activiteiten bestaat en dat alle baten en lasten (per activiteit) met elkaar kunnen worden verrekend. Op basis van het door ons ontvangen exploitatieresultaat van het Trambedrijf 2019-2021 zien wij voor nu geen aanleiding dat op dit moment sprake is van overschotten (lees: belastingplicht) voor één van deze activiteiten. Echter, dit sluit niet uit dat bij een nadere analyse alsnog belastingplicht wordt geconstateerd.

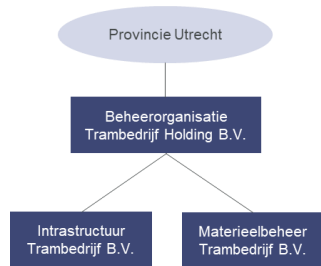
Uitwerking

**Optie B – volledige externe organisatie
in BV**

Algemeen

Samenvatting

Toelichting

Algemeen

- Een tweede optie die jullie ons hebben gevraagd uit te werken, is het apart zetten van de kerntaak Infrastructuur in een provinciale beheersorganisatie en het eigendom van de bijbehorende activa in een nieuw op te richten B.V.-structuur (provinciale beheersorganisatie). Bij overdracht van de beheersorganisatie en het eigendom van de activa naar een nieuw op te richten vennootschap dienen zowel de gevolgen voor de provincie Utrecht als voor de nieuwe B.V.'s beoordeeld te worden.

Naar jullie inschatting worden de volgende activa overgedragen aan de B.V.'s:

- Trams;
- Rails;
- Tramremise;
- Haltes en gebouwen;
- Bushaltes en gecombineerde tram-busbanen;
- Bus stallingen in Utrecht en Nieuwegein;
- Dynamische reisinformatiesysteem (DRIS);
- Verkeersleiding post- en systemen (en overige telematica);
- Personeels- en parkeervoorzieningen;
- Opstalrechten (mogelijk);
- Beheer en onderhoud van bus-gerelateerde objecten (mogelijk).

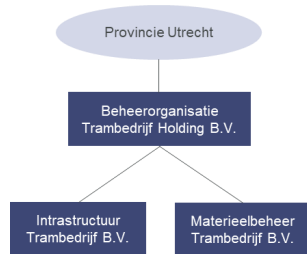
Horizontaal-Toezicht

- Provincie Utrecht heeft een Horizontaal Toezicht-convenant met de Belastingdienst gesloten. Dit houdt in dat wanneer de kerntaak Infrastructuur en bijbehorend activa wordt overgedragen naar een beheersorganisatie deze herinrichting aan de Belastingdienst moet worden voorgelegd. Het heeft sterk de voorkeur om dit vóór herinrichting voor te leggen.
- Bij strikte lezing van het huidige Horizontaal Toezicht-convenant zou gesteld kunnen worden dat de nieuwe B.V.'s hier formeel niet onder vallen. Echter, wij schatten in dat de B.V.'s vermoedelijk wel als zodanig worden toegerekend aan de provincie door de Belastingdienst. Dit betekent dat ook de gevolgen voor de B.V.'s zullen moeten worden voorgelegd aan de Belastingdienst. Onze ervaring is dat – mede gelet op de omvang van het Trambedrijf – een taxatie van de activa noodzakelijk zal zijn om het standpunt voor de koopprijs/inbreng voldoende te kunnen onderbouwen (zie ook hierna).

Btw

Samenvatting

Toelichting

Risico terugbetaling 150-175 mln EUR btw bij overdracht infrastructuur door provincie

Overdracht rollend materieel zonder nadere btw-lasten

Btw ondernemerschap voor B.V.'s

Gevolgen voor provincie Utrecht

- Bij deze optie worden activa overgedragen aan een B.V. De provincie heeft in het verleden btw op kosten en investeringen die zien op deze activa, gedeclareerd bij het BTW-compensatiefonds. Door de overdracht gaat het gebruik van de activa over van 'BTW-compensatiefonds gebruik' door de provincie naar btw-belast gebruik bij de B.V. Hierdoor vindt er een herziening van de eerder ontvangen compensatie plaats.
 - Bij een levering van activa binnen de herzieningsperiode (ongeveer 10 jaar na aanschaf), wordt de provincie geacht geen recht te hebben gehad op compensatie uit het BTW-compensatiefonds. Ontvangen compensatie moet naar evenredigheid van de verstreken jaren van de herzieningsperiode worden terugbetaald. Als een activum bijvoorbeeld in 2017 is aangeschaft en in gebruik genomen, dan loopt de herzieningstermijn tot en met 2026. Bij een overdracht in 2022, zou dan 4/10 van de teruggevraagde btw als nog moeten worden terugbetaald. Op basis van de verstrekte activa-staat, zou dit een eenmalige kostenverhogende correctie van (grote schatting, per heden) 100M EUR btw kunnen behelzen.
 - Mogelijk kan bepleit worden dat overdracht in de vorm van inbreng onder algemene titel niet tot herziening zou leiden, wanneer die overdracht niet als 'levering' zou kunnen worden aangemerkt. Op basis van jurisprudentie* achten wij een dergelijk standpunt risicovol. Afstemming vooraf met de Belastingdienst is dan ook noodzakelijk om vast te stellen of de herziening van btw achterwege kan blijven.
 - Herziening kan worden voorkomen door pas na verstrijken van de herzieningstermijn (ongeveer 10 jaar na aanschaf) over te dragen. Voor de investeringen in de Uithoflijn loopt deze in beginsel af per 1 januari 2029 uitgaande van ingebruikname per december 2019. Overdracht na 1 januari 2029 zou dan ook zonder herziening plaats kunnen vinden. Derhalve kan overwogen worden de voorkeursvariant in stappen (eerst optie C) te realiseren.
- Voor het rollend materieel inclusief verhuurcontract geldt dat de overdracht aan de B.V.'s wordt gezien als een "overgang van een algemeenheid van goederen". Heffing van btw en correcties zijn daarbij niet van toepassing.
- Naar verwachting wordt de provincie na de inbreng periodiek geconfronteerd met facturen vanuit de nieuwe B.V.-structuur. Afhankelijk van de voorwaarden is die bijdrage belast met btw, welke btw dan (deels) aftrekbaar en/of compensabel kan zijn voor de provincie. Dit zal nader uitgewerkt moeten worden.

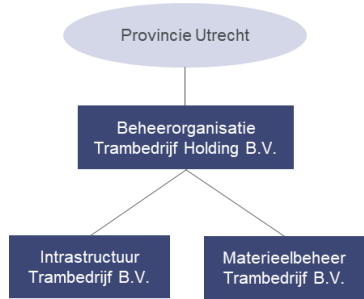
Gevolgen voor de nieuwe B.V.-structuur

- De B.V.'s zullen in beginsel kwalificeren als btw-ondernemer. Alle B.V.'s moeten btw-aangifte doen (per kwartaal of per maand).
- Mogelijk zullen de B.V.'s dusdanig verweven zijn, dat sprake is van een fiscale eenheid voor de btw. Zij worden dan als één ondernemer voor de btw behandeld. Een fiscale eenheid tussen zowel de B.V.'s als de provincie ligt niet voor de hand vanwege de beoogde scheiding van management.
- De door de B.V.'s te betalen btw op kosten en investeringen kan in aftrek worden gebracht, mits de B.V.'s de kosten aanwenden voor activiteiten die met btw worden gefactureerd (btw-belaste prestaties). Indien zij activiteiten verricht die van btw zijn vrijgesteld, kan geen btw in aftrek worden gebracht van kosten toerekenbaar aan deze activiteiten. Voor activiteiten met een gemengd karakter geldt een pro-rata berekening.

Overdrachtsbelasting

Samenvatting

Toelichting

In beginsel 8% overdrachtsbelasting

Vrijstelling wellicht mogelijk, echter afstemming noodzakelijk

Gevolgen voor de nieuwe B.V.-structuur

Uitgangspunt

- Als uitgangspunt geldt dat bij de verkrijging van een onroerende zaak overdrachtsbelasting verschuldigd is door de verkrijger.
 - Daarbij is in beginsel 8%* verschuldigd over de waarde van de onroerende zaak. In dit geval is onduidelijk wat de waarde is, aangezien de onroerende zaken zelf geen inkomsten genereren, echter wel aanzienlijke investeringen hebben geleverd. Wanneer de hoogte van de investeringen leidend blijken, en de waarde op 1 mld. EUR gesteld wordt, bedraagt de verschuldigde overdrachtsbelasting 80 mln. EUR (grove schatting/aanname).
 - Er zijn twee opties om overdrachtsbelasting te voorkomen of sterk te minimaliseren:
 1. Beroep op een vrijstelling. Er is dan geen overdrachtsbelasting verschuldigd.
 2. Overdracht tegen een lage prijs met toepassing van een verkoopregulerend beding. Er is dan slechts heel beperkt overdrachtsbelasting verschuldigd (namelijk 8% over de 'lage' prijs).
- Welke optie de voorkeur verdient is afhankelijk van de keuzes die de provincie maakt (strategisch; onder welke voorwaarden wil zij het eigendom overdragen) en de afstemming met de Belastingdienst.

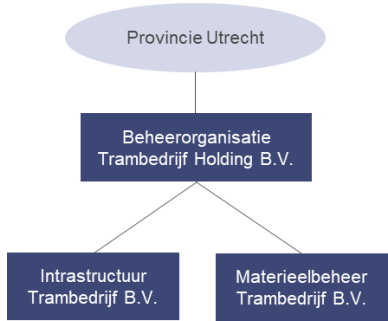
Vrijstellingen

- In deze situatie zijn de volgende vrijstellingen potentieel relevant: bij wet vastgestelde vrijstelling, overheidsvrijstelling, inbrengvrijstelling en reorganisatievrijstelling.
 - a) Bij wet vastgestelde vrijstelling: in het verleden heeft de wetgever bij privatiseringstrajecten van Rijksonderdelen in de wet tot 'afsplitsing' afzonderlijk benoemd dat geen overdrachtsbelasting verschuldigd is. Een geslaagd verzoek door een lokale overheid als de provincie aan het Rijk voor een dergelijke bijzondere wet en vrijstelling achten wij niet waarschijnlijk.
 - b) Overheidsvrijstelling (15.1.c WBR): ondanks dat de aandelen in de B.V.'s volledig worden gehouden door een publiekrechtelijk lichaam, kwalificeren de B.V.'s zelf niet als publiekrechtelijk lichaam. De vrijstelling zal dan ook geen toepassing kunnen vinden.
 - c) Inbrengvrijstelling (15.1.e WBR): er zijn argumenten om te stellen dat het Trambedrijf in het kader van deze vrijstelling als totale onderneming beschouwd moet worden en in dat kader zonder overdrachtsbelasting ingebracht kan worden onder toepassing van de inbrengvrijstelling. Gezien het HT-convenant is het noodzakelijk om vooraf met de Belastingdienst af te stemmen of deze vrijstelling kan worden toegepast. Een mogelijk discussiepunt dat wij hierin zien is dat de infrastructuur zelf niet tegen vergoeding wordt geëxploiteerd door de provincie.
 - d) Reorganisatievrijstelling (15.1.h WBR): de reorganisatievrijstelling is slechts van toepassing in concernverband. Vast staat dat een publiekrechtelijk lichaam als de provincie niet als concern kan worden aangemerkt. Daarmee is een beroep op de reorganisatievrijstelling in beginsel niet mogelijk.

Overdrachtsbelasting

Samenvatting

Toelichting

Alternatief voor vrijstelling is verkoopregulerend beding bij overdracht van de activa.

In beginsel 8% overdrachtsbelasting bij toekomstige investeringen

Vrijstelling toekomstige investeringen wellicht mogelijk, mits verkrijging via provincie

Alternatief

- Op grond van artikel 9, vijfde lid WBR kan voor de heffing van overdrachtsbelasting aangesloten worden bij de werkelijke koopsom, wanneer sprake is van een door een publiekrechtelijk lichaam gesteld 'verkoopregulerend beding'. Een verkoopregulerend beding houdt bijvoorbeeld in dat tussen de provincie en de B.V.'s wordt afgesproken dat de overgedragen activa voor een bepaalde (lage) prijs worden overgedragen onder de voorwaarde dat de B.V.'s deze activa alleen mogen 'terug verkopen' aan de provincie voor dezelfde prijs. Door een dergelijk beding wordt overdrachtsbelasting geheven over de overeengekomen (lage) verkoopprijs in plaats van een potentieel (hogere) waarde. Hierdoor is minder overdrachtsbelasting verschuldigd.
- Als voorwaarde voor een beperkte overdrachtsbelasting kostenpost, geldt dat de overdracht niet samen met vreemd vermogen of andersoortige financiering overgedragen kan worden. Deze zou immers (in beginsel) als betaling voor de overdracht kunnen gelden, met 8%* heffing over dat bedrag als gevolg. Alleen een 'inbreng sec' zou onder dit alternatief tot een vermindering van heffing van overdrachtsbelasting kunnen leiden. Opmerking verdient dat daarmee de governance-doelstelling weliswaar lijkt te worden behaald, maar solvabiliteitsdoelstelling niet.

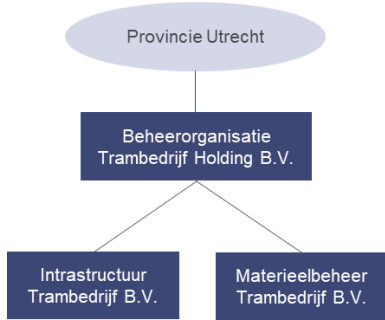
Toekomstige investering

- Indien de B.V.'s bij toekomstige investeringen onroerende zaken verkrijgen, is in beginsel 8%* overdrachtsbelasting verschuldigd. In vergelijking met Optie A is dit een kostenverhogende factor.
- Wanneer evenwel nieuwe investeringen in onroerende zaken via de provincie worden gedaan, kan zoals hiervoor aangegeven de provincie een beroep doen op de overheidsvrijstelling. Ook kan daarbij mogelijk de eventueel verschuldigde overdrachtsbelasting worden verlaagd middels een verkoopregulerend beding. Daarbij zal de provincie een actieve rol spelen bij de aankoop en een verlies bij inbreng in de B.V.'s lijden.

Vennootschapsbelasting

Samenvatting

Toelichting

In beginsel 25,8% vennootschapsbelasting over de fiscale winst

Gevolgen voor provincie Utrecht

- Bij deze optie worden activa overgedragen aan een B.V. De overdracht leidt op zichzelf niet tot vennootschapsbelasting bij de provincie (mits voor de jaren 2019 en verder niet wordt geconcludeerd tot belastingplicht van “Activiteit 2” van het Trambedrijf bij de provincie).
- De resterende activiteiten die achterblijven bij de provincie Utrecht vormen daarna ook tezamen de (fiscale) activiteit “Trambedrijf”. Afhankelijk van de activiteiten die exact achterblijven, zou dit gevolgen kunnen hebben voor de huidige vennootschapsbelasting-positie voor de provincie Utrecht, zoals belastingheffing voor deelactiviteiten (denk hierbij aan verhuur van eigendommen, ook aan de B.V.’s of bijvoorbeeld reclame-inkomsten). Als zuiver de taken concessie, strategie en toezicht achterblijven en alle andere activiteiten en bijbehorende eigendommen van het Trambedrijf overgaan naar de beheersorganisatie dan achten wij de kans klein dat er voor de achterblijvende activiteiten belastingplicht voor de provincie ontstaat. Mocht de provincie inde toekomst reclame-inkomsten ontvangen, dan heeft dat wel impact.
- Indien wordt overwogen om de positie van de werknemers op andere wijze te faciliteren, dan ontstaat mogelijke vennootschapsbelastingplicht voor de provincie. Dit risico is ook aanwezig wanneer men een doorbelasting van kosten overweegt. Beoordeeld zal moeten worden of met deze doorbelasting aan het “zakelijkheidsbeginsel” wordt voldaan. Wij raden jullie aan om dit punt nader te onderzoeken in de verdere uitwerking rondom de betreffende werknemers.

Gevolgen voor de nieuwe B.V.-structuur

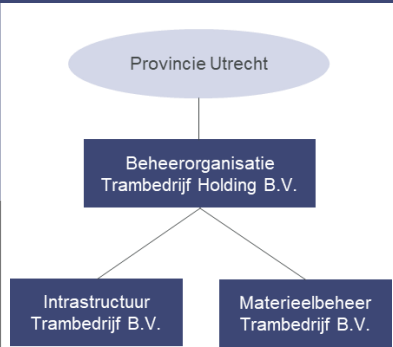
Uitgangspunt

- Als uitgangspunt geldt dat een B.V. (of meerdere B.V.’s) integraal belastingplichtig is (zijn) voor de vennootschapsbelasting. Daar waar de provincie per (geclusterde) activiteit moet beoordelen of sprake is van vennootschapsbelastingplicht, geldt bij een B.V. een integrale belastingplicht. De nieuwe B.V.’s zullen dus in de basis belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting en jaarlijks een aangifte moeten indienen.
- Daarbij is in beginsel 25,8% (2022) verschuldigd over de jaarlijkse winst. Deze winst wordt naar fiscale maatstaven bepaald.
- Er is geen vennootschapsbelasting verschuldigd als er een beroep kan worden gedaan op een volledige vrijstelling (zie volgende sheet).

Vennootschapsbelasting

Samenvatting

Toelichting

In beginsel jaarlijks 25,8% vennootschapsbelasting verschuldigd.

Vrijstellingen

- In deze situatie zijn de volgende vrijstellingen potentieel relevant: A) Uitoefening van overheidstaken of publiekrechtelijke bevoegdheden en B) Quasi-inbestedingsvrijstelling.
A) Uitoefening van overheidstaken of publiekrechtelijke bevoegdheden (8e VPB): deze vrijstelling geldt alleen voor een overheidstaak of publiekrechtelijke bevoegdheid en het daarmee behaalde fiscale resultaat. Onze verwachting is dat de activiteiten niet (geheel) kwalificeren voor deze vrijstelling. Mocht er toch sprake zijn van een gedeeltelijke vrijstelling dan kan deze toepassing ook een negatief effect met zich meebrengen (bijvoorbeeld wanneer met het vrijgestelde gedeelte een negatief fiscaal resultaat wordt behaald). De vrijstelling is van rechtswege van toepassing, maar op verzoek kan worden afgezien van de toepassing van de vrijstelling. De toepassing van deze vrijstelling zal daarom moeten worden afgestemd met de Belastingdienst.
B) Quasi-inbesteding (8f VPB): van 'quasi-inbesteding' is sprake als een provincie een activiteit niet aan de markt uitbesteedt, maar in wezen nog steeds zelf doet middels een afzonderlijk privaatrechtelijk lichaam. Aangezien de B.V.'s bij deze optie ook diensten gaan verrichten voor andere partijen (bijvoorbeeld de vervoerder) zal deze vrijstelling mogelijk slechts gedeeltelijk van toepassing zijn (slechts mogelijk voor diensten die de B.V.'s aan de provincie verricht; vergelijkbaar met vrijstelling voor interne diensten). Het effect van de toepassing van deze vrijstelling is gelijk aan hetgeen genoemd onder A).
- Bovenstaande betekent dat iedere B.V. afzonderlijk (gedeeltelijk) belastingplichtig zal worden. Daarbij is in beginsel 25,8% (2022) verschuldigd over de jaarlijkse winst. Deze winst wordt naar fiscale maatstaven bepaald. Op verzoek kan een fiscale eenheid worden aangevraagd.

Jaarlijkse vennootschapsbelasting

- De inkomsten van de beheerorganisatie bestaat naar verwachting uit: verhuur trams, verhuur remise, subsidie (o.a. financiering vanuit de beheerconcessie).
- De jaarlijkse fiscale winst wordt doorgaans bepaald op basis van de jaarlijks vastgestelde 'commerciële' cijfers. Op basis hiervan dient een fiscale vertaalslag te worden gemaakt. De volgende –meest voorkomende- onderdelen dienen mogelijk te worden gecorrigeerd: dotaties, onttrekkingen, reserves, voorzieningen, rente, afschrijvingen en belastingen.
- De wijze van inrichting van subsidie vanuit de provincie is een belangrijk onderdeel voor de gevolgen voor de vennootschapsbelasting. Wanneer de B.V.'s jaarlijks op basis van een ontvangen (exploitatie)subsidie een commercieel nihil resultaat behalen, kan toch sprake is van te betalen vennootschapsbelasting. Inschatting van de impact:

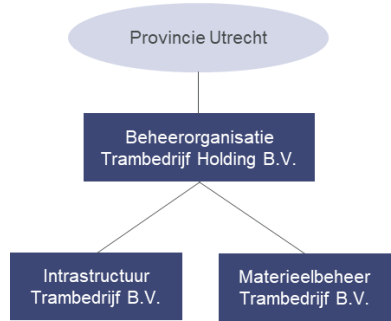
Commercieel resultaat voor belastingen:	€ 0 mio
Fiscale correctie afschrijving:	+ € 10 mio
Fiscale correctie rente	pm
Fiscale correctie overige posten	pm
Fiscale jaarlijkse winst:	€ 10 mio
Verschuldigde vennootschapsbelasting: *25,8%	€ 2,6 mio

NB. Deze berekening is niet volledig en dient enkel te illustreren dat er een risico is op materieel afdracht van vennootschapsbelasting.

Vennootschapsbelasting

Samenvatting

Toelichting

In beginsel jaarlijks 25,8% vennootschapsbelasting verschuldigd.

Overdracht naar een B.V.-structuur

- Doordat de B.V.'s (gedeeltelijk) belastingplichtig worden voor de vennootschapsbelasting geldt dat tussen de provincie Utrecht en de nieuwe B.V.'s een zakelijke koopprijs voor de activa en/of passiva moet worden bepaald. Ook hier geldt (gelijk aan de overdrachtsbelasting) dat onduidelijk is wat de waarde is, aangezien de onroerende zaken zelf geen inkomsten genereren, echter wel aanzienlijke investeringen hebben geleverd. Wanneer de hoogte van de investeringen leidend blijken, en de waarde op 1 mld. EUR gesteld wordt, bedraagt dit de fiscale koopsom (minus eventuele mee te geven schulden).
- Alle activa en/of passiva komen vervolgens voor deze waarde op de openingsbalans van de B.V.'s. Voor grond en gebouwen (waaronder naar verwachting ook rails) geldt voor de vennootschapsbelasting een afschrijvingsbeperking, waardoor de B.V.'s mogelijk in fiscale zin niet (of beperkt) kunnen afschrijven. Zie ook vorige sheet voor het cijfermatige effect.
- Let op! Wanneer overwogen wordt de inbreng te laten plaatsvinden met een 'verkoopregulerend beding' en hierdoor een bepaalde (lage) prijs overeengekomen wordt, is het risico aanwezig dat de Belastingdienst op het moment van uiteindelijke verkoop alsnog vennootschapsbelasting gaat heffen over het verschil met de dan geldende werkelijke waarde (groveweg 1 mld minus lage prijs * 25,8%= circa 25 mio). Indien een verkoopregulerend beding overwogen wordt, dient dit punt vooraf te worden afgestemd met de Belastingdienst.
- Ter volledigheid merken wij op dat vooraf beoordeeld moet worden of de vier gedragsregels die zijn neergelegd in de Wet Markt en Overheid van toepassing zijn. Dit geldt zowel voor de activiteiten tussen de provincie en de B.V.'s als voor de activiteiten die de B.V.'s naar derden verrichten.

Uitkeringen vanuit B.V. aan provincie

Ter volledigheid noemen wij dat iedere winstuitkering die de B.V. doet aan de provincie, is onderworpen aan dividendbelasting. De ingehouden dividendbelasting kan vervolgens door de Provincie worden teruggevraagd.

Uitwerking

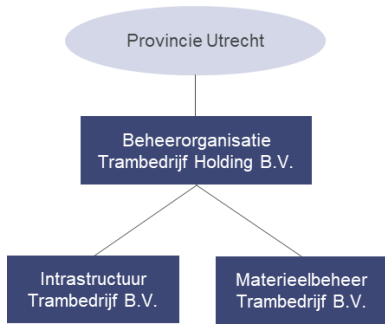
Optie B

Volledige externe organisatie in BV

Algemeen

Samenvatting

Toelichting

Welke stappen moeten worden gezet?

Indien voor de uitvoering van deze variant wordt gekozen, dan zijn er diverse zaken die moeten worden geregeld. Hierna nemen wij een (niet uitputtend) overzicht op van de aanvullende aandachtspunten bij deze structuur:

- Oprichten B.V.'s
- Financiering B.V.'s: een belangrijke vraag is hoe de B.V.'s worden bekostigd. Hierover dienen goede afspraken te worden gemaakt tussen de Provincie en de B.V.'s. Afhankelijk van de wijze van financieren zijn hier nog aanvullende gevolgen voor de vennootschapsbelasting aan te onderkennen.
- Inrichten administratie: de administratie van de provincie Utrecht zal deels moeten worden overgedragen aan de B.V.'s. Daarnaast zullen de B.V.'s een eigen administratie moeten opzetten.
- Jaarlijkse administratieve verplichtingen: de B.V.'s zijn jaarlijks ieder afzonderlijk verplicht een jaarrekening en aangifte vennootschapsbelasting op te stellen. Op verzoek kan een fiscale eenheid worden aangevraagd. Daarnaast zullen de B.V.'s eveneens btw-aangifte moeten doen (veelal per kwartaal).
- Levering van de activa en/of passiva aan de B.V.'s (via notaris).

Uitwerking

**Optie C – Externe organisatie in B.V.,
zonder overdracht infrastructuur**

Uitwerking

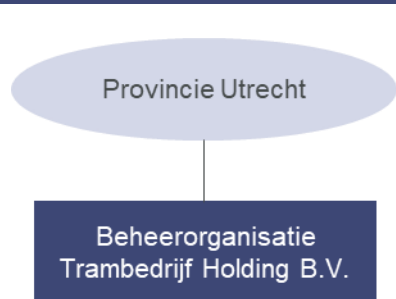
Optie C

Externe organisatie in B.V., zonder overdracht infrastructuur

Algemeen

Samenvatting

Toelichting

Mochten wij nog alternatieve varianten constateren, dan zouden wij deze benoemen. In onze samenvatting is in dat kader optie C opgenomen. Onder optie C wordt door het ons het volgende verstaan:

- De kerntaak Infrastructuur wordt overgedragen aan een provinciale beheersorganisatie (één of meerdere B.V.'s). De bijbehorende activa en passiva aangaande infrastructuur worden niet overgedragen. De kerntaken Concessieverlening en Ontwikkeling worden niet overgedragen.

Optie C hebben wij kort uitgewerkt in de managementsamenvatting. Aangezien deze optie wellicht niet voldoende gehoor geeft aan de door jullie geformuleerde doelstelling hebben wij deze voor nu niet verder uitgewerkt. Mocht deze optie toch opportuun zijn, dan bespreken we dit graag nader met jullie.

Optie C als tussenstap naar optie B

Als gekozen wordt voor optie B als 'eindresultaat' waarbij in stappen naar deze structuur wordt toegewerkt, kan tijdelijk de situatie ontstaan van optie C. Dit zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn als de beheerorganisatie al wel wordt opgericht, maar de eigendommen pas later of in fases overgaan. Indien daarbij een mandaat wordt afgegeven aan de B.V.(s) voor bepaalde beslissingen ten aanzien van de activa die juridisch nog in handen zijn van de provincie, bestaat een groot risico op een economische eigendomsoverdracht.

Een economische eigendomsoverdracht houdt in dat de B.V. dusdanig veel beschikkingsmacht heeft over de activa dat zij vergelijkbaar is met de juridische eigenaar. Dit zou bijvoorbeeld kunnen ontstaan als de B.V. mag beslissen over het onderhoud van de activa die in bezit zijn van de provincie.

Een economische eigendomsoverdracht leidt tot herziening van de btw indien de herzieningsperiode nog niet is verstreken én heffing van overdrachtsbelasting tegen de economische waarde van de activa op dat moment. Voor de vennootschapsbelasting gelden dezelfde fiscale aandachtspunten als bij optie B.

Het is mogelijk om tussenstappen te zetten om uiteindelijk tot de structuur van optie B te komen met minimale heffing van btw en overdrachtsbelasting. Hiervoor is het belangrijk dat een eventueel mandaat zeer nauwkeurig wordt uitgewerkt waarbij aandacht wordt besteed aan het bovenstaande punt.

Vervolgens dient het mandaat strikt te worden uitgevoerd en gemonitord. Indien toch beslissingen worden genomen buiten het bereik van het mandaat, zou alsnog sprake kunnen zijn van economische eigendomsoverdracht. Goede monitoring van de gemaakte afspraken binnen het mandaat zijn daarom belangrijk. Afstemming met een jurist en fiscalist binnen de provincie voordat bepaalde beslissingen ten aanzien van het Trambedrijf worden genomen, is daarom erg belangrijk.

Mazars

Wijchenseweg 102
6538 SX Nijmegen

Bettine van Droffelaar

T: 06 21 49 32 69
E: bettine.vandroffelaar@mazars.nl

Sander van Kreijl

T: 088 277 2312
E: sander.vankreijl@mazars.nl

Mazars is een internationale, geïntegreerde accountants-, tax en adviesorganisatie. Wij nemen verantwoordelijkheid voor het vormgeven van een duurzame sector en willen bijdragen aan het creëren van een economische basis voor een eerlijke en welvarende wereld. Mazars opereert als een wereldwijde partnership met een geïntegreerd team van professionals op het gebied van audit, accountancy, tax en consultancy.

Disclaimer

De inhoud van dit slide deck is gebaseerd op onze interpretatie van de thans geldende fiscale wet- en regelgeving en de huidige stand van de jurisprudentie en de door u aangeleverde documentatie. De gehanteerde bedragen/waarden zijn door ons niet gecheckt vanuit een waarderingsoogpunt.